

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ 32 ΚΑΙ 39 ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΤΥΠΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 7

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ

της

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΜΑΝΤΑΡΤΖΙΔΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΝΙΔΗΣ

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Εφαρμοσμένη
Λογιστική και Ελεγκτική

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παραδοσιακή λογιστική που βασίστηκε στην αρχή του ιστορικού κόστους αποτελεί σήμερα μία παρωχημένη προσέγγιση για το λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία αυξάνονται σε πολυπλοκότητα και χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο από τις σύγχρονες επιχειρήσεις για την αντιστάθμιση κινδύνων και την επίτευξη επενδυτικών κερδών. Στο πλαίσιο αυτό, τα ΔΛΠ 32 και 39 δημιουργούν μία ολοκληρωμένη βάση για τη λογιστική αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών μέσων, εισάγοντας την έννοια της εύλογης αξίας, η οποία είναι θεμελιώδης για την επιμέτρηση και αναγνώριση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και διερεύνηση των ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: γνωστοποίηση και παρουσίαση» και ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα: αναγνώριση και αποτίμηση», δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις έννοιες και τις λογιστικές πρακτικές που σχετίζονται με την εύλογη αξία.

Λέξεις κλειδιά: ΔΛΠ, χρηματοοικονομικά μέσα, εύλογη αξία, επιμέτρηση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	6
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	6
2.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΔΛΠ.....	6
2.2 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ.....	8
2.3 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	10
2.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	14
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	14
3.1 ΤΟ ΔΛΠ 32.....	14
3.1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΛΠ 32	14
3.1.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	16
3.1.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ.....	18
3.3 ΤΟ ΔΠΧΑ 7.....	22
3.3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	22
3.3.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ.....	24
3.4 ΔΛΠ 39.....	25
3.4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	25
3.4.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ.....	28
3.4.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ.....	30
3.5 Ο ΝΟΜΟΣ 4308/2014.....	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	36
ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΛΠ 32 ΚΑΙ 39	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	43
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	43
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σύγκλιση των λογιστικών προτύπων, κανόνων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται ανά τον κόσμο θεωρείται μία σύγχρονη αναγκαιότητα, λαμβάνοντας υπόψη την απελευθέρωση του εμπορίου και των αγορών κεφαλαίου, τις επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης και τη διεθνοποίηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η λογιστική, δεδομένου ότι διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από τις οικονομικές και πολιτικές εξελίξεις, παρουσιάζει κατά τις τελευταίες δεκαετίες έναν ολοένα αυξανόμενο βαθμό εναρμόνισης σε ότι αφορά τις επιμέρους λογιστικές πρακτικές που εφαρμόζονται και επιβάλλονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές. Παράλληλα, η ενοποίηση των αγορών και η ανάγκη μείωσης της ασυμμετρίας πληροφόρησης μεταξύ των επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερόμενων ομάδων, κυρίως των επενδυτών, επιβάλλει πλέον ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο, το οποίο επιτρέπει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και παρέχει χρήσιμη, αξιόπιστη και συγκρίσιμη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία εκδίδονται από το Διεθνές Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων IASB (International Accounting Standards Board), αποτελούν σήμερα το πιο ολοκληρωμένο πλαίσιο εφαρμογής της λογιστικής επιστήμης. Η εφαρμογή τους προσφέρει αξιόλογα οφέλη τόσο στις επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να προσελκύουν κεφάλαιο με αποτελεσματικότερο τρόπο λόγω της συγκρισιμότητας των οικονομικών τους καταστάσεων, όσο και στους υπόλοιπους εμπλεκόμενους στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων επενδυτών, στελεχών, εποπτικών αρχών και χρηματοοικονομικών αναλυτών. Όπως έχει διαπιστωθεί στη σχετική ερευνητική βιβλιογραφία, η υιοθέτηση των ΔΛΠ βελτιώνει την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που δημοσιεύεται από τις επιχειρήσεις, καθιστώντας την περισσότερο αξιόπιστη, διαφανή, ασφαλή και συγκρίσιμη. Παράλληλα, τα ΔΛΠ, τα οποία μάλιστα εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τις εισηγμένες εταιρίες της ΕΕ από το 2005, προάγουν τη χρηματοοικονομική πειθαρχία και περιορίζουν τις δυνατότητες παρέμβασης στα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, η υιοθέτηση των ΔΛΠ σήμερα είναι πολύ σημαντική για το λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών μέσων, δεδομένης της αξιοσημείωτης ανάπτυξης που έχει επιτευχθεί κατά τα τελευταία χρόνια στις κεφαλαιαγορές και τα χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες. Τα προϊόντα αυτά χαρακτηρίζονται από αυξημένο βαθμό πολυπλοκότητας και υψηλή μεταβλητότητα, χαρακτηριστικά τα οποία δεν είναι εύκολο να αποτυπωθούν με σαφήνεια και ευκρίνεια στις οικονομικές καταστάσεις με τη χρήση των παλαιότερων λογιστικών προτύπων που χρησιμοποιούν την αρχή του ιστορικού κόστους. Έτσι, η εισαγωγή της έννοιας της εύλογης αξίας από τα ΔΛΠ αποτέλεσε ένα σημείο «κλειδί» για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων και, άρα, για την καλύτερη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων στους χρήστες των λογιστικών καταστάσεων. Η αποτίμηση της εύλογης αξίας επιτρέπει στις επιχειρήσεις να παρέχουν πληροφόρηση για τις οικονομικές τους καταστάσεις που είναι πιο ακριβής, έγκαιρη, και συγκρίσιμη σε σχέση με άλλες εναλλακτικές λογιστικές προσεγγίσεις, ακόμη και κατά τη διάρκεια ακραίων συνθηκών στην αγορά.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και διερεύνηση των ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά μέσα: γνωστοποίηση και παρουσίαση» και ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα: αναγνώριση και αποτίμηση», δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις έννοιες και τις λογιστικές πρακτικές που σχετίζονται με την εύλογη αξία. Για τις ανάγκες της έρευνας τίθενται ex ante δυο διερευνητικά ερωτήματα τα οποία είναι τα εξής:

- Ποιες οι βασικές διατάξεις των ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ 39;
- Πως εφαρμόζονται τα συγκεκριμένα πρότυπα στην πράξη;

Η ανάλυση που ακολουθεί διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια. Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η βιβλιογραφική επισκόπηση που αφορά την υιοθέτηση των ΔΛΠ στον ευρωπαϊκό χώρο και στην Ελλάδα, στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζεται το ΔΛΠ 32 και το ΔΠΧΑ 7, στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το ΔΛΠ 39 και καταγράφονται οι σχετικές προβλέψεις των ελληνικών λογιστικών προτύπων σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου νόμου 4308/2014 και στο τέλος παρατίθενται τα συμπεράσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΔΛΠ

Η παγκόσμια οικονομία έχει υποστεί και συνεχίζει να υφίσταται σημαντικές μεταβολές και ανακατατάξεις τις τελευταίες δεκαετίες. Σε αυτό έχουν συμβάλει σημαντικά οι βελτιώσεις στην τεχνολογία, η διεθνοποίηση των αγορών χρήματος και κεφαλαίων, ο πολυεθνικός χαρακτήρας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και η απελευθέρωση του εμπορίου. Το “άνοιγμα” των οικονομικών συνόρων έδωσε κίνητρα σε ολόένα και περισσότερες επιχειρήσεις να εισέλθουν στο παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον επεκτείνοντας τις δραστηριότητες τους και αντλώντας κεφάλαια σε διεθνές επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα έδωσε την ευκαιρία στους επενδυτές να τοποθετήσουν τα κεφάλαιά τους στην αλλοδαπή.

Προκειμένου η αναζήτηση νέων επενδυτικών κεφαλαίων να συνεχιστεί, υπάρχει η ανάγκη για την δημιουργία κοινών λογιστικών προτύπων τα οποία θα διασφαλίζουν την συγκρισιμότητα και την κατανόηση των οικονομικών. Ο Alexander και ο Nobes (2004) αναφέρουν πώς *«Η εναρμόνιση είναι μία διαδικασία αύξησης της συγκρισιμότητας των λογιστικών πρακτικών θέτοντας εμπόδια στον βαθμό μεταβλητότητάς τους.»* Η διεθνής εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων θα είναι επιτυχής μόνο μετά την ανάπτυξη κοινών λογιστικών κανόνων, προτύπων, τα οποία θα προσπαθήσουν να δώσουν τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου όλοι οι ενδιαφερόμενοι (stakeholders) όπως είναι οι επενδυτές, πιστωτές, δανειστές, εργαζόμενοι, να αποκομίσουν μια πραγματική, συγκρίσιμη και αξιόπιστη «εικόνα» για την οικονομική κατάσταση της εκάστοτε επιχείρησης. Αυτοί οι υψηλής ποιότητας λογιστικοί κανόνες είναι ουσιαστικής σημασίας για την αποτελεσματική λειτουργία της οικονομίας της αγοράς, επειδή οι αποφάσεις για την επένδυση των κεφαλαίων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις αξιόπιστες και κατανοητές οικονομικές πληροφορίες.

Δεδομένου ότι είναι δύσκολο να κατανοήσει κανείς την οικονομική θέση μιας εταιρείας η οποία γεωγραφικά εδρεύει αλλού και η οποία χρησιμοποιεί διαφορετικούς λογιστικούς κανόνες, δημιουργώντας έτσι διαφορετική λογιστική απεικόνιση για το ίδιο οικονομικό

γεγονός, η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχει επικεντρωθεί στην ανάπτυξη ενιαίων λογιστικών κανόνων. Επομένως, οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να λειτουργούν σε μια παγκόσμια οικονομία θα είναι σε θέση να αξιολογούν την κερδοφορία, την ρευστότητα και την χρηματοοικονομική κατάσταση των ανταγωνιστών της. Συνεπώς, χωρίς τη δυνατότητα ευρέως αποδεκτών λογιστικών κανόνων οι οποίοι θα διασφαλίζουν συγκρίσιμες και αξιόπιστες οικονομικές πληροφορίες η ροή επενδυτικών κεφαλαίων παγκοσμίως θα μειωνόταν σημαντικά (Ding et al., 2006).

Αυτοί οι κανόνες λογιστικής τυποποίησης, οι οποίοι για τις ευρωπαϊκές χώρες εκπροσωπούνται από τα IFRS (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης), παλαιότερα γνωστά ως IAS (Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα), και για τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής από τα US-GAAP, έχουν ως κύριο σκοπό την διαφανή, υψηλής ποιότητας και ομοιομορφη επεξεργασία των λογιστικών και οικονομικών δεδομένων σε διασυνοριακό επίπεδο. Ο Levitt, (1998), ισχυρίζεται ότι «τα πρότυπα πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας με συνέπεια την συγκρισιμότητα και τη διαφάνεια, προσφέροντας πλήρη γνωστοποίηση. Οι επενδυτές θα πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν ουσιαστική ανάλυση της απόδοσης μέσα στη διάρκεια του χρόνου και μεταξύ των επιχειρήσεων». Η υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ είναι υποχρεωτική για τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια και υποχρεούνται στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ανωτέρω. Για τις ελληνικές επιχειρήσεις η υποχρεωτική υιοθέτηση των ΔΛΠ-ΔΠΧΑ ξεκίνησε από την 1^η Ιανουαρίου 2005.

Εκτός από τις ευρωπαϊκές χώρες, πολλές άλλες χώρες παγκοσμίως όπως, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, προσπαθούν να εξαλείψουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ και των US-GAAP. Χώρες όπως η Ιαπωνία, η Ρωσία και η Αυστραλία έχουν ομόφωνα αποφασίσει για την εναρμόνιση των λογιστικών τους προτύπων με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ, έτσι ώστε οι πολυεθνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτές τις χώρες να μπορούν εύκολα να εισέλθουν σε νέες αγορές ή να επεκτείνουν τις ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις τους στο εξωτερικό.

Όπως είναι φανερό, τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ και τα US-GAAP, αποτελούν μια “κοινή γλώσσα” η οποία χρησιμοποιείται για να ερμηνεύσει με διαφάνεια και ακρίβεια τις οικονομικές καταστάσεις. Ωστόσο, το κίνητρο για να χρησιμοποιήσει κάποιος αυτή την “κοινή γλώσσα” μπορεί να διαφέρει μεταξύ των χωρών. Για παράδειγμα, ο Nobes, (1998) ισχυρίζεται ότι οι εταιρείες που βασίζονται περισσότερο σε “ξένα” κεφάλαια χρηματοδότησης και όχι στα ίδια

κεφάλαια του επιχειρηματία είναι πιο πιθανό να παρέχουν πληροφορίες σε μέρη εκτός της εταιρείας. Η υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ και των US-GAAP αντίστοιχα, δίνει κίνητρο στις χώρες των οποίων το λογιστικό τους σύστημα παραδοσιακά δεν επικεντρώνεται στην παροχή πληροφοριών στις αγορές κεφαλαίου, να ενημερώσει δημόσια νέους επίδοξους επενδυτές (Gernon & Meek, 2001). Κάποιοι άλλοι συγγραφείς επίσης, ισχυρίζονται ότι οι εταιρείες που επιδιώκουν να αποκτήσουν εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης είναι πιο πιθανό να παρέχουν περισσότερες πληροφορίες στους “ξένους” που ενδιαφέρονται για την κατανόηση των οικονομικών τους εγγράφων (Choi, 1973; Diamond and Verrecchia, 1991; Botosan, 1997). Η συμμετοχή του ιδιώτη επενδυτή, εγχώριου ή ξένου και η συμμετοχή των θεσμικών επενδυτών στο μετοχικό κεφάλαιο μιας επιχείρησης, που είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών, είναι μια πολύ σοβαρή επενδυτική απόφαση και απαιτεί να ληφθούν πλήθος χρήσιμων, αλλά κυρίως συγκρίσιμων πληροφοριών, τις οποίες μπορεί να προσφέρει η τυποποιημένη λογιστική και γενικώς η ενιαία λογιστική εμφάνιση των οικονομικών μεγεθών (Alexander & Nobes, 2001).

Η εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ και οι επιπτώσεις της εφαρμογής τους παρουσίαζε και εξακολουθεί να παρουσιάζει εξαιρετικό ερευνητικό ενδιαφέρον. Αυτό οφείλεται τόσο στο γεγονός ότι τα US-GAAP άρχισαν να χάνουν την αξιοπιστία τους λόγω κάποιων οικονομικών σκανδάλων τα οποία έλαβαν χώρα στην Αμερικάνικη ήπειρο όσο και ότι είναι υποχρεωτική η υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ, όπως προαναφέρθηκε για τις επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε κάποιο Χρηματιστήριο της Ε.Ε. αλλά και η αποδοχή τους παγκοσμίως.

2.2 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ

Η Λογιστική τυποποίηση όπως προαναφέρθηκε είναι απαραίτητη προκειμένου οι παρεχόμενες πληροφορίες, οι οποίες απορρέουν από την λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων και οι οποίες είτε απευθύνονται στη διοίκηση μιας επιχείρησης είτε σε τρίτους, να είναι διαχρονικά συγκρίσιμες μεταξύ τους μέσα στα πλαίσια της οικονομικής μονάδας την οποία αφορούν αλλά και εκτός, με στοιχεία ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου (Γεωργόπουλος, 2006).

Σκοπός λοιπόν, της λογιστικής τυποποίησης είναι η εξασφάλιση της συγκέντρωσης σωστών και ομοιογενών στοιχείων και πληροφοριών, σχετικά με την οικονομική θέση, την

περιουσιακή διάρθρωση, την παραγωγική και συναλλακτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων όλης της χώρας, κατά κλάδου ή συνολικά (Γεωργόπουλος, 2006).

Τα λογιστικά πρότυπα και οι κανόνες τα οποία υιοθετούνται διεθνώς ή σε εθνικό επίπεδο μιας χώρας, αποσκοπούν στην τυποποίηση και ομοιομορφία των λογιστικών μεγεθών, βοηθώντας έτσι ώστε, να αποφεύγεται η αυθαιρεσία και ο αυτοσχεδιασμός πολλών λογιστών, όπως επίσης στην ελαχιστοποίηση του βαθμού υποκειμενικότητας στην αντιμετώπιση των λογιστικών θεμάτων.

Το πλαίσιο των ΔΛΠ θέτει ουσιαστικά τις αρχές και τους κανόνες βάσει των οποίων συντάσσονται και καταρτίζονται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις προς ενημέρωση όλων των εξωτερικών χρηστών, καλύπτοντας κάποιους συγκεκριμένους σκοπούς. Σκοπός του Πλαισίου να προσφέρει διαφάνεια, τον έλεγχο και την αποτελεσματικότητα στην οικονομία και τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Απώτερος στόχος των ΔΛΠ είναι η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος με την ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας και τη μακροπρόθεσμη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην παγκόσμια οικονομία.

Οι στόχοι που υπηρετούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όπως αυτά αναφέρονται στο καταστατικό της Επιτροπής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.C.), είναι (www.ifrs.org):

1. Η δημιουργία ενός ενιαίου συνόλου κατανοητών, επιβλητέων και υψηλής ποιότητας Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) για το κοινό συμφέρον, τα οποία να απαιτούν διαφανή, συγκρίσιμη και υψηλής ποιότητας πληροφόρηση στις οικονομικές καταστάσεις και τις λοιπές χρηματοοικονομικές αναφορές, ώστε να βοηθούν τους συμμετέχοντες στις παγκόσμιες κεφαλαιαγορές και τους άλλους χρήστες στις οικονομικές τους αποφάσεις
2. Η προώθηση της χρήσης και της κατά γράμμα εφαρμογής αυτών των προτύπων
3. Η προσπάθεια σύγκλισης των εθνικών λογιστικών προτύπων με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για την επίτευξη λύσεων υψηλής ποιότητας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με απόφαση της υποχρεώνει τις εισηγμένες εταιρείες (με ορισμένες εξαιρέσεις) να υποβάλουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ για κάθε οικονομικό έτος μετά την 1^η Ιανουαρίου 2005. Ενώ η υιοθέτηση των ΔΛΠ/ ΔΠΧΑ είναι υποχρεωτική από το 2005, εξακολουθούν να υπάρχουν επιχειρήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν δικαίωμα να ακολουθήσουν εναλλακτικά λογιστικά

πρότυπα. Για παράδειγμα, στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι εισηγμένες επιχειρήσεις στην Εναλλακτική Αγορά Επενδύσεων (AIM) δεν υπόκεινται στον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί υιοθέτησης των ΔΛΠ, καθώς τους επιτρέπεται να συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις βάσει αυτών, παρά μόνο εθελοντικά. Παράλληλα, από τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ΔΛΠ εξαιρούνται και οι Ελβετικές εταιρίες οι οποίες δεν είναι πολυεθνικού χαρακτήρα. Οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις επιτρέπεται να συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τα Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα της χώρας, τους δίνεται όμως η δυνατότητα να χρησιμοποιούν τα ΔΛΠ.

Οι επιχειρήσεις που ακολουθούν τα ΔΛΠ διαιρούνται σε εκείνες που είναι υποχρεωμένες να τα εφαρμόζουν και σε αυτές που τα εφαρμόζουν σε προαιρετική βάση. Η πρώτη κατηγορία συμπεριλαμβάνει τις επιχειρήσεις που υιοθέτησαν τα ΔΛΠ πριν το 2005, ενώ η δεύτερη κατηγορία τις επιχειρήσεις που εξαναγκάστηκαν ουσιαστικά να το κάνουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω ξεχωρίζουν τρεις υπο-ομάδες επιχειρήσεων, οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν υιοθέτησαν ποτέ τα ΔΛΠ, οι επιχειρήσεις που τα υιοθέτησαν εθελοντικά και οι επιχειρήσεις που υποχρεώθηκαν να τα υιοθετήσουν.

Η υπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με την «εθελοντική» υιοθέτηση των ΔΛΠ έχει παράσχει πολύτιμες πληροφορίες για τον αντίκτυπο της στις επιχειρήσεις, όμως τα αποτελέσματα της υποχρεωτικής υιοθέτησης των ΔΛΠ είναι διαφορετικά (Asbaugh and Pincus, 2001; Bae et al., 2008; Guan et al., 2006). Επί παραδείγματι, οι Daske et al., (2008) σημειώνουν, ότι η απόφαση των επιχειρήσεων να εφαρμόσουν εθελοντικά τα ΔΛΠ αποτελεί στοιχείο μιας ευρύτερης στρατηγικής που αποσκοπεί στη συνολική δέσμευση των επιχειρήσεων για διαφάνεια στις οικονομικές τους καταστάσεις. Επίσης, οι Leuz και Verrecchia (2000) σημειώνουν τα αποτελέσματα από την εθελοντική υιοθέτηση των ΔΛΠ πιθανόν να αντανακλούν διαφορές στα κίνητρα των επιχειρήσεων για την παροχή έγκυρης ενημέρωσης προς τους μετόχους, ενώ οι συνθήκες που οδηγούν στην υιοθέτηση των ΔΛΠ είναι η ολόκληρη στρατηγική δέσμευσή τους στη διαφάνεια.

2.3 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα αποτελέσματα ερευνών οι οποίες έχουν γίνει για την υιοθέτηση των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ στην Ελλάδα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω του εντελώς διαφορετικού προσανατολισμού των ελληνικών λογιστικών προτύπων με αυτόν των νέων προτύπων. Το

ελληνικό λογιστικό σύστημα είναι ένα σύστημα παραδοσιακά βασισμένο στο γαλλογερμανικό λογιστικό μοντέλο το οποίο ενδιαφέρεται πρωτίστως για τους πιστωτές και την φορολογία, εν αντιθέσει με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΑ τα οποία είναι βασισμένα σε μια σύγχρονη εκδοχή του αγγλοσαξονικού λογιστικού μοντέλου και είναι προσανατολισμένα προς τις κεφαλαιαγορές και την προστασία των επενδυτών.

Παρόλα αυτά, όμως, η εφαρμογή των ΔΠΧΑ συνοδεύεται από μια σειρά προβλημάτων, που συνοψίζονται ως εξής:

1. Μη ολοκληρωμένη εναρμόνιση θεσμικού- νομοθετικού περιβάλλοντος.
2. Μη επαρκής ενημέρωση ελεγκτών και λογιστών για τα ΔΠΧΑ σε ό,τι αφορά τις τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής τους.
3. Λόγω της εκτεταμένης χρήσης επαγγελματικής κρίσης αναγνωρίζεται από τους ερωτώμενους ότι τα ΔΠΧΑ παρέχουν τη δυνατότητα παρουσίασης επιθυμητών λογιστικών μεγεθών.
4. Η ταυτόχρονη χρήση ΔΠΧΑ και ΕΛΠ από εισηγμένες και μη εισηγμένες εταιρείες αντίστοιχα, λόγω της διαφορετικότητας των δύο πλαισίων και της έλλειψης συγκρισιμότητας, γεννά διάφορα προβλήματα στη λειτουργία της αγοράς αλλά και ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού.

Όμως σε περιπτώσεις γνωστοποιήσεων ορισμένων εταιρειών μπορεί εύκολα να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η έλλειψη δεν μπορεί να θεωρείται επουσιώδης. Ο κίνδυνος που υπάρχει είναι, λόγω της γενικότερα ακολουθούμενης πρακτικής, να υποβαθμιστεί η αξία κάποιων γνωστοποιήσεων λόγω δυσκολιών στην παροχή της πληροφόρησης. Συνέπεια αυτού θα είναι να παγιωθεί η παράθεση ελλιπών ή η παράλειψη γνωστοποιήσεων για κάποιες συναλλαγές. Ήδη διαπιστώνεται ότι ορισμένες εταιρείες συστηματικά δεν καλύπτουν το σύνολο των απαιτήσεων γνωστοποίησης κάποιων συναλλαγών.

Με βάση έρευνα η οποία διεξήχθη από τους Huila et al. (2010), με θέμα τον ρόλο που παίζουν τα ΔΠΧΑ στην λογιστική ποιότητα των οικονομικών καταστάσεων, έχοντας ως δείγμα δεκαπέντε ευρωπαϊκές χώρες (συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας) στις οποίες όλες οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις έχουν υιοθετήσει υποχρεωτικά τα ΔΠΧΑ για την σύνταξη των οικονομικών τους καταστάσεων διαπιστώθηκε ότι:

1. Η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ δίνει όντως συγκριτικό πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις που τα εφαρμόζουν (ανεξαρτήτως ύπαρξης άλλων παραγόντων, όπως π.χ. το επιχειρησιακό περιβάλλον και τα διοικητικά κίνητρα) να παρουσιάζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με μεγαλύτερη λογιστική ποιότητα
2. Η αντικατάσταση των τοπικών λογιστικών αρχών με τα ΔΠΧΑ έχει επιφέρει σημαντική βελτίωση στην ακριβοδίκαιη και αξιόπιστη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

2.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ

Η λογιστική αντιμετώπιση της εύλογης αξίας αποτελεί προσέγγιση χρηματοοικονομικής πληροφόρησης με την οποία οι επιχειρήσεις καλούνται να μετρούν και να αναφέρουν σε συνεχή βάση συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού και αφορά εκτιμήσεις για τις τιμές που θα ελάμβαναν εάν μεταβίβαζαν τα περιουσιακά τους στοιχεία ή θα πλήρωναν εφόσον αποφάσιζαν να απαλλαγούν από υποχρεώσεις.

Ο στόχος της επιμέτρησης της εύλογης αξίας είναι οι επιχειρήσεις να εκτιμούν όσο το δυνατόν καλύτερα τις τιμές των μετοχών τους όταν αυτές μεταβιβάζονται και αλλάζουν χέρια σε συναλλαγές που βασίζονται σε τρέχουσες πληροφορίες και προϋποθέσεις. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, οι επιχειρήσεις πρέπει να ενσωματώνουν πλήρως τις τρέχουσες πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές τους και τον τρέχοντα σταθμισμένο κίνδυνο επιτοκίου στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας των τίτλων (Christensen & Nikolaev, (2008). Προϋπόθεση για την επιμέτρηση είναι οι τιμές της αγοράς να αντανακλούν όλες τις διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, καθώς και τον τρέχοντα σταθμισμένο κίνδυνο προεξόφλησης.

Με βάση τη λογιστική της αποτίμησης της εύλογης αξίας, οι επιχειρήσεις πρέπει να αποτυπώνουν τις εύλογες αξίες των τίτλων που κατέχουν στους ισολογισμούς τους. Επίσης, πρέπει να αναφέρονται οι περιοδικές μεταβολές στην εύλογη αξία των τίτλων που κατέχουν οι επιχειρήσεις τη στιγμή της δημοσίευσης των οικονομικών τους αποτελεσμάτων ως μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες (Herrmann et al., 2006). Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και απώλειες προκύπτουν όταν παρουσιάζονται νέες πληροφορίες σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές και από μεταβολές των σταθμισμένων επιτοκίων.

Σύμφωνα με την αποτίμηση της εύλογης αξίας, οι εταιρείες παρουσιάζουν απώλειες, όταν η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων τους μειώνεται ή οι υποχρεώσεις τους αυξάνονται. Οι απώλειες αυτές μειώνουν δηλωθέντα ίδια κεφάλαια των εταιρειών ενώ αυτές μπορεί επίσης να αποτυπώνονται και σε μείωση των καθαρών κερδών τους.

Ο τρόπος της λογιστικής αποτύπωσης της εύλογης αξίας και τα αντίστοιχα ΔΛΠ που την αντιπροσωπεύουν δέχεται σημαντική κριτική στην εξής βάση (Heffmann et al., 2006):

- Οι απώλειες που δηλώνονται είναι παραπλανητικές, επειδή σε αρκετές περιπτώσεις είναι προσωρινές.
- Οι εύλογες αξίες είναι δύσκολο να εκτιμηθούν και ως εκ τούτου η παρεχόμενη πληροφόρηση είναι αναξιόπιστη.
- Οι δηλωθείσες απώλειες επηρεάζουν αρνητικά τις τιμές των μετοχών των επιχειρήσεων παρέχοντας περαιτέρω ζημίες και αυξάνοντας το συνολικό κίνδυνο του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Παρόλα αυτά η αποτίμηση της εύλογης αξίας ωφελεί τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές με τους παρακάτω τρόπους:

- Επιτρέπει στις επιχειρήσεις να παρέχουν πληροφόρηση για τις οικονομικές τους καταστάσεις που είναι πιο ακριβής, έγκαιρη, και συγκρίσιμη σε σχέση με άλλες εναλλακτικές λογιστικές προσεγγίσεις, ακόμη και κατά τη διάρκεια ακραίων συνθηκών στην αγορά.
- Επιτρέπει στις επιχειρήσεις να παρέχουν πληροφόρηση που ενημερώνεται σε τακτική και συνεχή βάση.
- Περιορίζει τη δυνατότητα των εταιρειών να χειραγωγήσουν τα καθαρά αποτελέσματα τους, διότι τα κέρδη και οι ζημίες από την κίνηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αναφέρονται στην περίοδο που προκύπτουν, όχι όταν υλοποιούνται ως αποτέλεσμα μιας συναλλαγής.
- Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στις εκτιμήσεις της εύλογης αξίας αποτυπώνουν οικονομικά γεγονότα που οι εταιρείες και οι επενδυτές μπορούν να βρουν αξιόλογες και αξιόπιστες πρόσθετες γνωστοποιήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 ΤΟ ΔΛΠ 32

3.1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΛΠ 32

Βασικός σκοπός του ΔΛΠ 32 είναι θεσπίσει αρχές για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών μέσων ως υποχρεώσεις ή ίδια κεφάλαια και για τον συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Αφορά την κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων από την προοπτική του εκδότη, ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και συμμετοχικούς τίτλους και την κατάταξη των σχετικών τόκων, μερισμάτων, ζημιών και κερδών, καθώς και τις συνθήκες υπό τις οποίες τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις πρέπει να συμψηφίζονται (ΔΛΠ 32, παρ.2).

Επίσης, οι αρχές του ΔΛΠ 32 συμπληρώνουν τις αρχές για την αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση, και για την γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτά, του ΔΠΧΠ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις (ΔΛΠ 32, παρ.3).

Το ΔΛΠ 32 εφαρμόζεται από όλες τις οντότητες και για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από:

(α) εκείνες τις συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες που αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με το ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις, το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις ή το ΔΛΠ 31 Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες. Ωστόσο σε ορισμένες περιπτώσεις, το ΔΛΠ 27, το ΔΛΠ 28 ή το ΔΛΠ 31 επιτρέπουν σε μια οντότητα να αντιμετωπίζει λογιστικά μια συμμετοχή σε θυγατρική, συγγενή εταιρεία ή σε κοινοπραξία βάσει του ΔΛΠ 39. Στις περιπτώσεις αυτές οι οντότητες εφαρμόζουν τις απαιτήσεις γνωστοποίησης του ΔΛΠ 27, του ΔΛΠ 28 ή του ΔΛΠ 31. Οι οντότητες θα εφαρμόσουν επίσης το παρόν Πρότυπο σε όλα τα παράγωγα που συνδέονται με συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες ή κοινοπραξίες.

(β) δικαιώματα και υποχρεώσεις του εργοδότη σύμφωνα με προγράμματα παροχών σε εργαζομένους στα οποία εφαρμόζεται το ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους.

(γ) συμβάσεις για ενδεχόμενη αντιπαροχή σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Η εξαίρεση αυτή αφορά μόνο τον αποκτώντα.

(δ) ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως ορίζονται στο ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια. Όμως, το ΔΛΠ 32 εφαρμόζεται σε παράγωγα που ενσωματώνονται σε ασφαλιστήρια συμβόλαια εάν το ΔΛΠ 39 απαιτεί από την οντότητα να τους επιφυλάσσει χωριστή λογιστική μεταχείριση. Επιπλέον, ένας εκδότης εφαρμόζει Πρότυπο σε συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης εάν εφαρμόζει το ΔΛΠ 39 όσον αφορά την αναγνώριση και την επιμέτρηση των συμβολαίων, αλλά εφαρμόζει το ΔΠΧΠ 4 όσον αφορά την αναγνώριση και την επιμέτρησή τους.

(ε) χρηματοοικονομικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π. 4 επειδή περιέχουν χαρακτηριστικό προαιρετικής συμμετοχής.

Ο εκδότης των μέσων αυτών εξαιρείται από την εφαρμογή στα χαρακτηριστικά αυτά των απαιτήσεων σχετικά με τη διάκριση μεταξύ των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και των συμμετοχικών τίτλων. Ωστόσο, τα μέσα αυτά υπόκεινται σε όλες τις λοιπές απαιτήσεις του ΔΛΠ 32. Επιπρόσθετα, το Πρότυπο εφαρμόζεται στα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα στα μέσα αυτά.

(στ) χρηματοοικονομικά μέσα, συμβάσεις και υποχρεώσεις σύμφωνα με συναλλαγές για αμοιβές που βασίζονται στην αξία των μετοχών στις οποίες εφαρμόζεται το Δ.Π.Χ.Π.

Παράλληλα, το ΔΛΠ 32 εφαρμόζεται σε Παροχές που εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών, εκτός από:

(i) συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Προτύπου, στις οποίες εφαρμόζεται το Πρότυπο,

(ii) Τέλος, το πρότυπο εφαρμόζεται στις ίδιες μετοχές που αγοράζονται, πωλούνται, εκδίδονται ή ακυρώνονται σε σχέση με προγράμματα μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης εργαζομένων, προγράμματα αγοράς μετοχών εργαζομένων και κάθε άλλη συμφωνία πληρωμής που βασίζεται στην αξία των μετοχών (ΔΛΠ 32, παρ.4).

3.1.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται στο ΔΛΠ 32 με τις έννοιες που καθορίζονται:

Χρηματοοικονομικό Μέσο

Χρηματοοικονομικό Μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μία οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικό τίτλο για μία άλλη οντότητα. (ΔΛΠ 32, παρ.11).

Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι κάθε περιουσιακό στοιχείο που αφορά:

(α) ταμιακά διαθέσιμα,

(β) συμμετοχικό τίτλο άλλης οντότητας,

(γ) συμβατικό δικαίωμα:

(i) για παραλαβή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από μια άλλη οντότητα

ή

(ii) για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά ευνοϊκούς για την οντότητα

ή

(δ) συμβόλαιο που δύναται να διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας της οντότητας και είναι:

(i) μη παράγωγο για το οποίο η οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να λάβει μεταβλητή ποσότητα των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας

ή

(ii) παράγωγο που μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας. Για το σκοπό αυτό στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας. (ΔΛΠ 32, παρ.11).

Χρηματοοικονομική υποχρέωση

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι κάθε υποχρέωση που αφορά:

(α) συμβατικό δικαίωμα:

(i) για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μια άλλη οντότητα

ή

(ii) την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για την οντότητα

ή

(β) συμβόλαιο που δύναται να διακανονιστεί με τους συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας της οντότητας και είναι:

(i) μη παράγωγο για το οποίο η οντότητα υποχρεούται ή μπορεί να υποχρεούται να παραδώσει μεταβλητή ποσότητα των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας

ή

(ii) παράγωγο που μπορεί να διακανονιστεί εκτός από την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας. Για το σκοπό αυτό στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους της οντότητας δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας (ΔΛΠ 32, παρ.11).

Συμμετοχικός τίτλος

Συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση που αποδεικνύει ένα δικαίωμα στο υπόλοιπο που απομένει, εάν, από τα περιουσιακά στοιχεία μιας οντότητας αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις της (ΔΛΠ 32, παρ.11).

Εύλογη αξία

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να ανταλλαγεί ή μια υποχρέωση να διακανονισθεί μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς σε μια συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση (ΔΛΠ 32, παρ.11).

«Σύμβαση» και «συμβατικός»

Στο ΔΛΠ 32, οι όροι «σύμβαση» και «συμβατικός» παραπέμπουν σε μία συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών, που έχει σαφείς οικονομικές συνέπειες, τις οποίες τα μέλη έχουν μικρή ή καμία, διακριτική ευχέρεια να αποφύγουν, επειδή συνήθως η συμφωνία είναι εκτελεστή κατά το νόμο. Οι συμβάσεις και, συνεπώς, τα χρηματοοικονομικά μέσα, μπορούν να λάβουν ποικίλες μορφές και δεν απαιτείται να είναι γραπτές (ΔΛΠ 32, παρ.13).

«Οντότητα»

Στο ΔΛΠ 32, η λέξη «οντότητα» περιλαμβάνει φυσικά πρόσωπα, προσωπικές εταιρίες, νομικά πρόσωπα και κρατικούς οργανισμούς (ΔΛΠ 32, παρ.14).

3.1.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ

Υποχρεώσεις και Ίδια Κεφάλαια

Το ΔΛΠ 32 τονίζει ότι ο εκδότης ενός χρηματοοικονομικού μέσου εντάσσει, κατά την αρχική αναγνώριση, το όλον ή τα μέρη από τα οποία αποτελείται, στις υποχρεώσεις, στα ίδια κεφάλαια ή στους συμμετοχικούς τίτλους, σύμφωνα με την ουσία της σχετικής σύμβασης και τους ορισμούς του χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και του συμμετοχικού τίτλου (ΔΛΠ 32, παρ.15).

Όταν ο εκδότης εφαρμόζει τους ορισμούς που παραθέτονται στο πρότυπο για να προσδιορίσει αν ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι συμμετοχικός τίτλος μάλλον παρά χρηματοοικονομική υποχρέωση, το μέσο είναι συμμετοχικός τίτλος εφόσον και μόνον πληρούνται αμφότεροι οι όροι (α) και (β) που ακολουθούν (ΔΛΠ 32, παρ.16).

(α) Το μέσο δεν συμπεριλαμβάνει καμία συμβατική υποχρέωση:

(i) για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε μια άλλη οντότητα

ή

(ii) για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μία άλλη οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για τον εκδότη.

(β) Αν το μέσο δύναται να ή θα διακανονιστεί με τους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους του εκδότη, είναι:

(i) μη παράγωγο το οποίο δεν περιλαμβάνει καμία υποχρέωση η οντότητα να παραδώσει μεταβλητή ποσότητα των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της

ή

(ii) παράγωγο που μπορεί να διακανονιστεί μόνον από τον εκδότη με την ανταλλαγή συγκεκριμένου ποσού μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με συγκεκριμένη ποσότητα των ίδιων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας. Για τον σκοπό αυτό στους ίδιους συμμετοχικούς τίτλους του εκδότη δεν συμπεριλαμβάνονται μέσα τα οποία είναι τα ίδια συμβόλαια για τη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ίδιων συμμετοχικών τίτλων του εκδότη.

Μία συμβατική υποχρέωση, συμπεριλαμβανομένης εκείνης που απορρέει από παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο, που μπορεί να καταλήξει στη μελλοντική παραλαβή ή παράδοση των ίδιων συμμετοχικών τίτλων του εκδότη, αλλά που δεν πληροί τους όρους (α) και (β) ανωτέρω δεν είναι συμμετοχικός τίτλος (ΔΛΠ 32, παρ.16).

Σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΛΠ 32 ορίζει ότι ο εκδότης ενός μη παράγωγου χρηματοοικονομικού μέσου θα αξιολογήσει τους όρους του χρηματοοικονομικού μέσου ώστε να προσδιορίσει αν περιέχει στοιχείο υποχρέωσης καθώς και στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων. Τέτοια στοιχεία κατατάσσονται ξεχωριστά ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή συμμετοχικοί τίτλοι (ΔΛΠ 32, παρ.28).

Η οντότητα πρέπει να αναγνωρίζει διακεκριμένα τα μέρη που συγκροτούν ένα χρηματοοικονομικό μέσο, το οποίο α) δημιουργεί χρηματοοικονομική υποχρέωση της οντότητας και β) παρέχει ένα δικαίωμα προαίρεσης στον κάτοχο του μέσου να το μετατρέψει σε συμμετοχικό τίτλο της οντότητας. Από την προοπτική της οντότητας, ένα τέτοιο μέσο αποτελείται από δύο συνθετικά μέρη: μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (μία συμβατική υποχρέωση να παραδώσει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο) και ένα συμμετοχικό τίτλο (ένα δικαίωμα προαίρεσης αγοράς που παρέχει στον κάτοχο τη δυνατότητα, για μια καθορισμένη χρονική περίοδο, να μετατρέψει τον τίτλο σε κοινές μετοχές της οντότητας). Το οικονομικό αποτέλεσμα της έκδοσης ενός τέτοιου μέσου είναι ουσιαστικά το ίδιο με την ταυτόχρονη έκδοση ενός χρεωστικού τίτλου, με ρήτρα πρόωρου διακανονισμού και δικαιώματα αγοράς κοινών μετοχών ή, με την έκδοση χρεωστικού τίτλου με αποκοπτόμενα δικαιώματα αγοράς μετοχών. Κατά συνέπεια, σε όλες τις περιπτώσεις, η οντότητα παρουσιάζει το στοιχείο της υποχρέωσης και το στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων διακεκριμένα στον ισολογισμό της (ΔΛΠ 32, παρ.29).

Ίδιες Μετοχές

Αν μία οντότητα επαναποκτήσει τους ίδιους της συμμετοχικούς τίτλους, οι «ίδιες μετοχές» αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια. Κατά την αγορά, πώληση, έκδοση, ή ακύρωση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας δεν αναγνωρίζεται κανένα κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα. Τέτοιες ίδιες μετοχές μπορεί να αποκτώνται και να κατέχονται από την οντότητα ή από άλλα μέλη του ενοποιημένου ομίλου. Το τίμημα που καταβάλλεται ή λαμβάνεται αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια (ΔΛΠ 32, παρ.33).

Η ποσότητα των ιδίων μετοχών που κατέχονται γνωστοποιείται είτε στην όψη του ισολογισμού είτε στις σημειώσεις, σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων. Η οντότητα παρέχει γνωστοποίηση σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών εάν η οντότητα επαναποκτά τους ίδιους της συμμετοχικούς τίτλους από συνδεδεμένα μέρη (ΔΛΠ 32, παρ.34).

Τόκοι, μερίσματα, ζημίες και κέρδη

Τόκοι, μερίσματα, κέρδη και ζημίες που αφορούν ένα χρηματοοικονομικό μέσο ή ένα συνθετικό μέρος του το οποίο χαρακτηρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, αναγνωρίζονται ως έξοδα ή δαπάνες στα αποτελέσματα. Οι διανομές προς τους κατόχους ενός συμμετοχικού τίτλου χρεώνονται από την οντότητα απευθείας στα ίδια κεφάλαια, καθαρά από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος. Τα κόστη διενέργειας μιας συναλλαγής καθαρής θέσης, εκτός από το κόστος έκδοσης συμμετοχικού τίτλου που επιρρίπτεται άμεσα στην απόκτηση μιας επιχείρησης, αντιμετωπίζεται λογιστικά αφαιρετικά της καθαρής θέσης, καθαρά από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (ΔΛΠ 32, παρ.35).

Η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ως συμμετοχικό τίτλο προσδιορίζει αν οι τόκοι, τα μερίσματα, οι ζημίες και τα κέρδη που αφορούν αυτό το μέσο, αναγνωρίζονται ως έσοδα ή δαπάνες στα αποτελέσματα. Έτσι, η διανομή μερίσματος, για μετοχές που αναγνωρίζονται εξολοκλήρου στις υποχρεώσεις, αναγνωρίζεται ως δαπάνη με τον ίδιο τρόπο, όπως οι τόκοι ενός ομολόγου. Παρομοίως, κέρδη και ζημίες που σχετίζονται με εξοφλήσεις ή αναχρηματοδοτήσεις χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, ενώ οι εξοφλήσεις και αναχρηματοδοτήσεις των συμμετοχικών τίτλων αναγνωρίζονται ως μεταβολές στα ίδια κεφάλαια. Οι αλλαγές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις (ΔΛΠ 32, παρ.36).

Η οντότητα συνήθως επιβαρύνεται με διάφορα κόστη κατά την έκδοση ή απόκτηση των ιδίων της συμμετοχικών τίτλων. Στα κόστη αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνονται έξοδα καταχώρησης στο μητρώο και άλλες διοικητικές αμοιβές, ποσά που καταβλήθηκαν σε νομικούς, λογιστές και άλλους επαγγελματικούς συμβούλους, κόστη εκτυπώσεων, και τέλη χαρτοσήμου. Τα κόστη διενέργειας μιας συναλλαγής καθαρής θέσης αντιμετωπίζονται λογιστικά αφαιρετικά της καθαρής θέσης (καθαρά από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος) στην έκταση που είναι διαφορεικά κόστη που επιρρίπτονται άμεσα στη συναλλαγή καθαρής θέσης τα οποία θα είχαν αποφευχθεί σε διαφορετική περίπτωση. Τα κόστη μιας συναλλαγής καθαρής θέση που εγκαταλείπεται αναγνωρίζονται ως δαπάνες (ΔΛΠ 32, παρ.37).

Τα κόστη συναλλαγής που αφορούν στην έκδοση ενός σύνθετου χρηματοοικονομικού μέσου, κατανέμονται στα στοιχεία της υποχρέωσης και των ιδίων κεφαλαίων του μέσου σε

αναλογία προς την κατανομή του προϊόντος της έκδοσης. Τα κόστη συναλλαγής που αφορούν από κοινού σε περισσότερες από μία συναλλαγές (για παράδειγμα, κόστη της ταυτόχρονης διάθεσης μετοχών και της εισαγωγής άλλων στο χρηματιστήριο), κατανέμονται σε αυτές τις συναλλαγές σε λογική και συνεπή με συναφείς συναλλαγές (ΔΛΠ 32, παρ.38).

3.3 ΤΟ ΔΠΧΑ 7

3.3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Από 1^η Ιανουαρίου του 2007 οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι υποχρεωμένες να απαντούν στις οδηγίες του ΔΠΧΑ 7. Με βάση το συγκεκριμένο πρότυπο υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να παρουσιάζουν πληροφορίες για το βαθμό έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και στον κίνδυνο της αγοράς. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στους επενδυτές να αξιολογούν το βαθμό έκθεσης των επιχειρήσεων στον κίνδυνο αλλά και τις πολιτικές που αυτές εφαρμόζουν για την αποφυγή του.

Σκοπός του ΔΠΧΑ 7 είναι να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να γνωστοποιούν στις οικονομικές τους καταστάσεις στοιχεία τα οποία επιτρέπουν στους χρήστες να αξιολογήσουν:

(α) τη σημασία των χρηματοοικονομικών μέσων για την οικονομική κατάσταση και την απόδοση της οντότητας, και

(β) τη φύση και την έκταση των κινδύνων που απορρέουν από χρηματοοικονομικά μέσα στα οποία η οντότητα εκτέθηκε κατά την περίοδο και κατά την ημερομηνία αναφοράς, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η οντότητα διαχειρίζεται τους εν λόγω κινδύνους (ΔΠΧΑ 7, παρ.1).

Οι αρχές του ΔΠΧΑ 7 συμπληρώνουν τις αρχές αναγνώρισης, επιμέτρησης και παρουσίασης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση και του ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση (ΔΠΧΑ 7, παρ.2).

Το ΔΠΧΑ 7 εφαρμόζεται από όλες τις οντότητες και για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από:

(α) εκείνες τις συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες που αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με το ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις, το ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις ή το ΔΛΠ 31 Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, το ΔΛΠ 27, το ΔΛΠ 28 ή το ΔΛΠ 31 επιτρέπουν σε μια οντότητα να αντιμετωπίζει λογιστικά μια συμμετοχή σε θυγατρική, συγγενή εταιρεία ή σε κοινοπραξία βάσει του ΔΛΠ 39. Στις περιπτώσεις αυτές οι οντότητες εφαρμόζουν τις απαιτήσεις γνωστοποίησης του ΔΛΠ 27, του ΔΛΠ 28 ή του ΔΛΠ 31, επιπλέον εκείνων του παρόντος ΔΠΧΑ. Επίσης, οι οντότητες θα εφαρμόζουν το παρόν Πρότυπο σε παράγωγα που αφορούν συμμετοχές σε θυγατρικές ή συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες εκτός αν το παράγωγο ανταποκρίνεται στον ορισμό του συμμετοχικού τίτλου του ΔΛΠ 32.

(β) δικαιώματα και υποχρεώσεις εργοδοτών σύμφωνα με προγράμματα παροχών σε εργαζομένους στα οποία εφαρμόζεται το ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους.

(γ) συμβάσεις για ενδεχόμενη αντιπαροχή σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Η εξαίρεση αυτή αφορά μόνον τον αποκτώντα.

(δ) ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως ορίζονται στο ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια. Ωστόσο, το παρόν ΔΠΧΑ εφαρμόζεται σε παράγωγα τα οποία ενσωματώνονται σε ασφαλιστήρια συμβόλαια εάν το ΔΛΠ 39 απαιτεί από την οντότητα να τα καταχωρήσει λογιστικά χωριστά.

(ε) χρηματοοικονομικά μέσα, συμβόλαια και υποχρεώσεις στο πλαίσιο πληρωμών που βασίζονται σε μετοχές, ως προς τα οποία ισχύει το ΔΠΧΠ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, με τη διαφορά ότι το ΔΠΧΑ 7 ισχύει για τα συμβόλαια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 (ΔΠΧΑ 7, παρ.3).

Το ΔΠΧΑ 7 ισχύει για αναγνωρισμένα και μη χρηματοοικονομικά μέσα. Στα αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39. Στα μη αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνονται ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 7 μολονότι βρίσκονται εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 39. Παράλληλα το ΔΠΧΑ 7 ισχύει για συμβόλαια αγοράς ή

πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 (ΔΠΧΑ 7, παρ.4,5).

3.3.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Το πρότυπο προσδιορίζει και αποσαφηνίζει τους κάτωθι ορισμούς, όπως αναφέρονται στο Προσάρτημα Α του ίδιου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος ένα από τα μέρη ενός χρηματοοικονομικού μέσου να προκαλέσει οικονομική ζημία στο άλλο μέρος αθετώντας μια υποχρέωσή του.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος να αντιμετωπίσει η οντότητα δυσκολίες στην εκπλήρωση υποχρεώσεων συνδεδεμένων με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Πληρωτέα δάνεια

Τα πληρωτέα δάνεια αποτελούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, διαφορετικές από τους βραχυπρόθεσμους εμπορικούς πληρωτέους λογαριασμούς υπό κανονικούς πιστωτικούς όρους.

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος περιλαμβάνει τρία είδη κινδύνου: συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίου και άλλοι κίνδυνοι τιμών.

Άλλοι κίνδυνοι τιμών

Ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς (διαφορετικών από εκείνες που συνδέονται με τον κίνδυνο επιτοκίου ή τον συναλλαγματικό κίνδυνο) ανεξάρτητα από το εάν οι μεταβολές αυτές οφείλονται σε παράγοντες που αφορούν ειδικά το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο ή τον εκδότη του, ή σε παράγοντες που αφορούν όλα τα παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην αγορά.

Σε καθυστέρηση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση (ληξιπρόθεσμο) όταν ένας αντισυμβαλλόμενος δεν έχει πραγματοποιήσει μια πληρωμή κατά τον συμβατικά καθορισμένο χρόνο.

3.4 ΔΛΠ 39

3.4.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σκοπός του ΔΛΠ 39 είναι να καθιερώσει αρχές για την αναγνώριση και την επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και κάποιων συμβολαίων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων. Οι απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης για χρηματοοικονομικά μέσα παρατίθενται στο ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά

Μέσα. Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης πληροφοριών για χρηματοοικονομικά μέσα παρατίθενται στο ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις (ΔΛΠ 39, παρ.1).

Το ΔΛΠ 39 εφαρμόζεται από όλες τις οντότητες και για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από:

(α) εκείνες τις συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες που αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με το ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις, ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις ή ΔΛΠ 31 Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες. Ωστόσο, οι οντότητες θα εφαρμόζουν το παρόν Πρότυπο σε συμμετοχή σε θυγατρική, συγγενής εταιρία ή κοινοπραξία που σύμφωνα με το ΔΛΠ 27, το ΔΛΠ 28 ή το ΔΛΠ 31 αντιμετωπίζεται λογιστικά σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

(β) δικαιώματα και υποχρεώσεις από μισθώματα για τα οποία εφαρμόζεται το ΔΛΠ 17. Ωστόσο,

(i) απαιτήσεις από μισθώματα που αναγνωρίζονται από εκμισθωτή υπόκεινται στις διατάξεις που αφορούν τη διαγραφή και την απομείωση του ΔΛΠ 39

(ii) απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που αναγνωρίζονται από εκμισθωτή υπόκεινται στις διατάξεις που αφορούν στη διαγραφή του ΔΛΠ 39 και

(iii) παράγωγα που ενσωματώνονται σε μισθώσεις που υπόκεινται στις διατάξεις αφορούν ενσωματωμένα παράγωγα του ΔΛΠ 39

(γ) δικαιώματα και υποχρεώσεις εργοδοτών σύμφωνα με προγράμματα παροχών σε εργαζομένους στα οποία εφαρμόζεται το ΔΛΠ 19 Παροχές σε Εργαζομένους.

(δ) χρηματοοικονομικά μέσα εκδοθέντα από την οντότητα που ικανοποιούν τον ορισμό του συμμετοχικού τίτλου στο ΔΛΠ 32.

(ε) δικαιώματα και υποχρεώσεις βάσει ασφαλιστηρίου συμβολαίου όπως καθορίζονται στο Δ.Π.Χ.Π. 4.

(ζ) συμβάσεις μεταξύ ενός αποκτώντος και ενός πωλητού σε μία συνένωση επιχειρήσεων για αγορά ή πώληση ενός αποκτώμενου σε μελλοντική ημερομηνία.

(στ) συμβάσεις για ενδεχόμενη αντιπαροχή σε μία συνένωση επιχειρήσεων

(η) δανειακές δεσμεύσεις. Παρόλα αυτά ο εκδότης δανειακών δεσμεύσεων οφείλει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 37 σε δανειακές δεσμεύσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39. Ωστόσο, όλες οι δανειακές δεσμεύσεις υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος ΔΛΠ 39 που αφορούν τη διαγραφή

θ) χρηματοοικονομικά μέσα, συμβάσεις και υποχρεώσεις σύμφωνα με συμφωνίες αμοιβών που βασίζονται σε μετοχές στις οποίες εφαρμόζεται το Δ.Π.Χ.Π. 2 Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών, εκτός από συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ΔΛΠ 39, στις οποίες εφαρμόζεται το ίδιο το πρότυπο

ι) δικαιώματα σε πληρωμές για την αποζημίωση της οικονομικής οντότητας για δαπάνες στις οποίες υποχρεούται να προβεί προκειμένου να διακανονίσει μία υποχρέωση που αναγνωρίζει ως πρόβλεψη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις ή για τις οποίες, σε προγενέστερη περίοδο, είχε αναγνωρίσει πρόβλεψη σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 (ΔΛΠ 39, παρ.2).

Οι κάτωθι δανειακές δεσμεύσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39:

(α) δανειακές δεσμεύσεις που η οντότητα ορίζει ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η οντότητα που έχει πρακτική παρελθόντος πώλησης των περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν από τις δανειακές δεσμεύσεις της σύντομα μετά τη δημιουργία τους, εφαρμόζει το ΔΛΠ 39 σε όλες τις δανειακές δεσμεύσεις της ίδιας κατηγορίας.

(β) οι δανειακές δεσμεύσεις που δεν μπορούν να διακανονιστούν συμψηφιστικά τοις μετρητοίς ή με άλλο χρηματοοικονομικό μέσο. Οι εν λόγω δανειακές δεσμεύσεις αποτελούν παράγωγα. Μία δανειακή δέσμευση δεν θεωρείται ότι έχει διακανονιστεί συμψηφιστικά απλά και μόνον επειδή το δάνειο εξοφλείται με δόσεις (για παράδειγμα ενυπόθηκο δάνειο για κατασκευή που εξοφλείται με δόσεις ανάλογα με την πρόοδο της κατασκευής).

(γ) δεσμεύσεις παροχής δανείου με επιτόκια χαμηλότερα εκείνων της αγοράς. Το ΔΛΠ 39 προσδιορίζει την επακόλουθη επιμέτρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις εν λόγω δανειακές δεσμεύσεις (ΔΛΠ 39, παρ.4).

Το ΔΛΠ 39 εφαρμόζεται στα συμβόλαια αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων που μπορούν να διακανονιστούν συμψηφιστικά τοις μετρητοίς ή με άλλο

χρηματοοικονομικό μέσο η με την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών μέσων, ως αν τα συμβόλαια ήσαν χρηματοοικονομικά μέσα, με την εξαίρεση συμβολαίων που συνήφθησαν και συνεχίζουν να κατέχονται για την παραλαβή ή την παράδοση μη χρηματοοικονομικού στοιχείου σύμφωνα με τις αναμενόμενες απαιτήσεις της οντότητας για την αγορά, πώληση ή χρήση (ΔΛΠ 39, παρ.5).

3.4.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Ορισμός του Παραγώγου

Παράγωγο είναι χρηματοοικονομικό μέσο ή άλλο συμβόλαιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Προτύπου και έχει τα τρία ακόλουθα χαρακτηριστικά:

(α) η αξία του μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή ενός καθορισμένου επιτοκίου, τιμής χρηματοοικονομικού μέσου, τιμής εμπορεύματος, συναλλαγματικής ισοτιμίας, δείκτη τιμών ή επιτοκίων, πιστοληπτικής διαβάθμισης ή πιστωτικού δείκτη ή συναφούς μεταβλητής (μερικές φορές καλούμενη το «υποκείμενο»),

(β) δεν προϋποθέτει αρχική καθαρή επένδυση ή απαιτεί ελάχιστη αρχική επένδυση σε σχέση με άλλους τύπους συμβάσεων που έχουν παρόμοια συμπεριφορά στις μεταβολές των συνθηκών της αγοράς και

(γ) διακανονίζεται σε μια μελλοντική ημερομηνία (ΔΛΠ 39, παρ.9).

Ορισμοί για τις τέσσερις κατηγορίες χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη ζημία μέσω αποτελεσμάτων είναι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια χρηματοοικονομική υποχρέωση που πληροί οποιονδήποτε εκ των δύο όρων που ακολουθούν:

(α) Κατατάσσεται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση κατατάσσεται ως προοριζόμενη για εμπορική εκμετάλλευση αν:

(i) αποκτήθηκε ή πραγματοποιήθηκε κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς στο εγγύς μέλλον ή,

(ii) αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που είχαν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών ή

(iii) είναι παράγωγο, εκτός από παράγωγο που είναι συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης ή προσδιορισμένο και αποτελεσματικό μέσο αντιστάθμισης.

β) Κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκε από την οικονομική οντότητα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Μία οικονομική οντότητα μπορεί να χρησιμοποιεί τον προσδιορισμό αυτόν μόνον όταν η χρήση του προσδιορισμού καταλήγει σε περισσότερο συναφή πληροφόρηση επειδή:

i) απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ενίοτε αποκαλείται και «λογιστική διαφοροποίηση») που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των σχετικών κερδών ή ζημιών σε διαφορετικές βάσεις, ή

ii) γίνεται διαχείριση μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο, και η απόδοση εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επένδυσης, και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτήν την βάση στα βασικά διοικητικά στελέχη της οικονομικής οντότητας, για παράδειγμα, στο Διοικητικό Συμβούλιο ή τον ανώτερο εκτελεστικό διευθυντή της οικονομικής οντότητας (ΔΛΠ 39, παρ.9).

Ορισμός του συμβολαίου χρηματοοικονομικής εγγύησης

Ένα συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι ένα συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές για την αποζημίωση του κατόχου λόγω ζημίας που υπέστη από την ανικανότητα συγκεκριμένου οφειλέτη να καταβάλλει πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου (ΔΛΠ 39, παρ.9).

3.4.3 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ

Αρχική επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζεται αρχικά, η οντότητα οφείλει να την επιμετρήσει στην εύλογη αξία της συν, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που δεν επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, κόστη συναλλαγών που αποδίδονται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Όταν η οντότητα κάνει χρήση της λογιστικής της ημερομηνίας διακανονισμού για περιουσιακό στοιχείο που στη συνέχεια επιμετράται στο κόστος ή στο αποσβεσμένο κόστος, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Για σκοπούς αποτίμησης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου μετά την αρχική αναγνώριση, το ΔΛΠ 39 κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες:

- (α) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων,
- (β) επενδύσεις που διακρατούνται μέχρι τη λήξη,
- (γ) δάνεια και απαιτήσεις
- (δ) διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Οι κατηγορίες αυτές εφαρμόζονται στην επιμέτρηση και στην αναγνώριση κέρδους ή ζημίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Η οντότητα δύναται να χρησιμοποιεί άλλες περιγραφές για τις κατηγορίες αυτές ή άλλη κατηγοριοποίηση κατά την παρουσίαση των πληροφοριών στην όψη των οικονομικών καταστάσεων. Η οντότητα θα γνωστοποιεί στις σημειώσεις τις πληροφορίες που απαιτούνται από το ΔΠΧΑ 7.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η οντότητα οφείλει να επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων που είναι περιουσιακά στοιχεία, στην εύλογη αξία τους, χωρίς καμία έκπτωση του κόστους συναλλαγής που είναι δυνατόν να προκύψει κατά την πώληση ή άλλη διάθεση, με εξαίρεση τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

(α) δάνεια και απαιτήσεις, που θα επιμετρηθούν στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου,

(β) διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, που θα επιμετρηθούν στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και

(γ) επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα και παράγωγα που συνδέονται και πρέπει να διακανονίζονται με την παράδοση τέτοιων συμμετοχικών τίτλων, που επιμετρώνται στο κόστος.

Η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που προσδιορίζονται ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία υπάγεται στις απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης. Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από εκείνα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων υπόκεινται σε έλεγχο για απομείωση.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ΔΛΠ 39 ορίζει ότι η οντότητα πρέπει να επιμετρά όλες τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός από:

(α) χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τέτοιες υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων που είναι υποχρεώσεις, επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους.

Εξαίρεση αποτελούν οι παράγωγες υποχρεώσεις η οποίες συνδέονται με και πρέπει να διακανονίζονται με την παράδοση ενός μη εισηγμένου σε χρηματιστήριο συμμετοχικού τίτλου του οποίου η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθεί αξιόπιστα, και οι οποίες πρέπει να επιμετρώνται στο κόστος.

(β) χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ανακύπτουν όταν η μεταβίβαση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δεν πληροί τις προϋποθέσεις για διαγραφή ή όταν ισχύει η προσέγγιση της συνεχιζόμενης ανάμιξης..

(γ) συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης. Ο εκδότης ενός τέτοιου συμβολαίου πρέπει να το αναγνωρίζει αρχικά στην εύλογη αξία ή επιμετρώντας το στη συνέχεια στο υψηλότερο ποσό μεταξύ:

(i) του ποσού που αναγνωρίστηκε βάσει του ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία,

και

(ii) του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά απομειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με το ΔΛΠ 18 Έσοδα, όπου απαιτείται.

(δ) δεσμεύσεις παροχής δανείου με επιτόκια χαμηλότερα εκείνων της αγοράς. Ο εκδότης μιας τέτοιας δέσμευσης θα την αναγνωρίσει αρχικά στην εύλογη αξία, επιμετρώντας τη στη συνέχεια στο υψηλότερο ποσό μεταξύ

(i) του ποσού που αναγνωρίστηκε βάσει του ΔΛΠ 37 και

(ii) του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά απομειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με το ΔΛΠ 18, όπου απαιτείται.

Η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που προσδιορίζονται ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία υπάγεται στις απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΛΠ 39.

Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για την επιμέτρηση στην εύλογη αξία

Η βέλτιστη ένδειξη της εύλογης αξίας είναι οι χρηματιστηριακές τιμές μιας ενεργούς αγοράς. Αν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργός, η οικονομική οντότητα καθορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας μία τεχνική αποτίμησης. Ο σκοπός της χρήσης μιας τεχνικής αποτίμησης είναι ο καθορισμός της τιμής συναλλαγής που θα προέκυπτε κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σε συναλλαγή σε καθαρά εμπορική βάση παρακινούμενη από συνήθεις επιχειρηματικούς παράγοντες.

Στις τεχνικές αποτίμησης περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση μεταξύ δύο μερών που ενεργούν με τη θέλησή τους και με πλήρη γνώση των συνθηκών της αγοράς και αν υφίστανται, η αναφορά στην τρέχουσα εύλογη αξία ενός ουσιωδώς συναφούς μέσου, η ανάλυση των προεξοφλημένων ταμιακών ροών και τα μοντέλα αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Αν υφίσταται τεχνική αποτίμησης που κατά κανόνα χρησιμοποιείται από τους συμμετέχοντες στην αγορά για την τιμολόγηση του μέσου και η τεχνική αυτή έχει αποδειχθεί ότι παρέχει αξιόπιστες εκτιμήσεις των τιμών που ελήφθησαν από πραγματικές συναλλαγές στην αγορά, η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί την τεχνική εκείνη.

Η τεχνική αποτίμησης που επιλέγεται πρέπει να χρησιμοποιεί στο έπακρο δεδομένα της αγοράς και θα βασίζεται όσο το δυνατό λιγότερο σε δεδομένα που αφορούν ειδικά την οικονομική οντότητα. Ενσωματώνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για τον καθορισμό μιας τιμής και ακολουθεί τις αποδεκτές οικονομικές μεθόδους για την τιμολόγηση χρηματοοικονομικών μέσων. Περιοδικά, η οικονομική οντότητα διορθώνει την τεχνική αποτίμησης και ελέγχει την εγκυρότητά της χρησιμοποιώντας τιμές από παρατηρήσιμες τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν το ίδιο μέσο (χωρίς τροποποίηση ή ανασκευή) ή βάσει οποιωνδήποτε διαθέσιμων παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς.

Η εύλογη αξία μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης με χαρακτηριστικό απαίτησης (π.χ., μία κατάθεση όψεως) δεν είναι χαμηλότερη από το ποσό που είναι άμεσα πληρωτέο, προεξοφλημένο από την πρώτη ημερομηνία που θα μπορούσε να απαιτηθεί η καταβολή του ποσού αυτού.

3.5 Ο ΝΟΜΟΣ 4308/2014

Οι νέες διατάξεις που εισάγει ο νόμος 4308/2014 και αφορούν τα ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ 39 αναφέρονται:

- Στον ορισμό, την αναγνώριση και το λογιστικό χειρισμό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
- Στον ορισμό, την αναγνώριση και το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων
- Στην επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία
- Στον ορισμό, την αναγνώριση και το λογιστικό χειρισμό της καθαρής θέσης

Ο νόμος 4308/2014 αρχικά ορίζει, ότι όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτυπώνονται αρχικά στο κόστος. Παράλληλα, μετά την αρχική τους αναγνώριση επιμετρούνται στο κόστος με το οποίο αποκτώνται με αφαίρεση των ζημιών απομείωσης, έπειτα από αντίστοιχο έλεγχο όταν υπάρχουν συναφείς ενδείξεις. Τέτοιες περιπτώσεις είναι, όταν παρατηρούνται οικονομικές δυσκολίες του εκδότη, όταν η εύλογη αξία τους διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική ή όταν παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται ο τρόπος με τον οποίο ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται και αυτό συμβαίνει όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμιακών ροών του στοιχείου ή όταν μεταβιβαστούν όλοι τους κίνδυνοι και τα οφέλη που προκύπτουν από την κυριότητα του στοιχείου αυτού. Μετά την παύση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτυπώνεται το αποτέλεσμά του που είναι ίσο με τη διαφορά της λογιστικής και του ανταλλάγματος που λαμβάνεται.

Επιπλέον, όσο αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, αυτές αρχικά αναγνωρίζονται στο οφειλόμενο ποσό τους και μετά την αρχική τους αναγνώριση επιμετρούνται στα οφειλόμενα ποσά. Οι τόκοι που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτυπώνονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, ενώ οι επιχειρήσεις παύουν να αναγνωρίζουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όταν αυτές εκπληρώνονται ή ακυρώνονται ή εκπνέουν. Νέο στοιχείο αποτελεί, ότι η αλλαγή των όρων των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων λογίζεται σαν εκπλήρωση των παλαιών και εν συνεχεία σύναψη νέων υποχρεώσεων.

Αναφορικά με την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία, προσδιορίζεται ότι δίνεται η δυνατότητα αυτή να γίνεται, μετά την αρχική τους αναγνώριση. Προϋπόθεση είναι η εύλογη αξία να έχει τη δυνατότητα αξιόπιστης επιμέτρησης. Ο νόμος προσδιορίζει του τρόπους επιμέτρησης της εύλογης αξίας σειράς στοιχείων, όπως τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, τα επενδυτικά ακίνητα, τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα εμπορευμάτων, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου.

Τέλος, ο νόμος αποσαφηνίζει ότι τα στοιχεία της καθαρής θέσης περιλαμβάνουν:

α) Το καταβληθέν από τους ιδιοκτήτες κεφάλαιο της οντότητας, συμπεριλαμβανομένου του υπέρ το άρτιο ποσού αυτού και οποιασδήποτε εισφοράς των ιδιοκτητών εφόσον υπάρχει

ανέκκλητη δέσμευση κεφαλαιοποίησής της και υποχρέωση της οντότητας για έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων προς τους συνεισφέροντες εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της εισφοράς.

β) Τα αποθεματικά που σχηματίζονται βάσει διατάξεων της φορολογικής ή άλλης νομοθεσίας ή του καταστατικού.

γ) Τα αποτελέσματα εις νέον.

δ) Τις διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους, που αναγνωρίζονται κατευθείαν ως στοιχεία της καθαρής θέσης βάσει των προβλέψεων του παρόντος νόμου.

ε) Τους ίδιους τίτλους καθαρής θέσης της οντότητας, όταν συντρέχει περίπτωση που παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο αφαιρετικά της καθαρής θέσης.

στ) Κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή ακύρωση ιδίων τίτλων καθαρής θέσης, όταν συντρέχει περίπτωση, που αναγνωρίζονται κατευθείαν στην καθαρή θέση ως ξεχωριστό στοιχείο, προσθετικά ή αφαιρετικά αναλόγως.

Παράλληλα ορίζεται ότι το κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της καθαρής θέσης, εφόσον είναι σημαντικό για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά, ενώ κέρδη από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία, που αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση, δεν μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν πριν πραγματοποιηθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΛΠ 32 ΚΑΙ 39

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται μία σειρά από πρακτικές εφαρμογές των ΔΛΠ 32 και 39 προκειμένου να γίνει κατανοητή η χρησιμότητά τους. Οι εφαρμογές αυτές αφορούν παραδείγματα για την αρχική επιμέτρηση, για την περίπτωση του αποσβεσμένου κόστους και της απομείωσης καθώς και παραδείγματα διαγραφής περιουσιακών στοιχείων μίας οντότητας.

Παράδειγμα αρχικής επιμέτρησης 1

Η οικονομική οντότητα Α αγοράζει 100 μετοχές της οντότητας Β στη χρηματιστηριακή τιμή των 136 ευρώ για συνολικό αντίτιμο των 13.600 ευρώ. Επιπλέον, η οικονομική οντότητα Α επιβαρύνεται με το κόστος των συναλλαγών με τη μορφή της αμοιβής του μεσίτη των αξίας 200 ευρώ για να αποκτήσει τις μετοχές. Η οικονομική οντότητα κατατάσσει τις μετοχές που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Σε αυτή την περίπτωση, η οντότητα Α θα προχωρήσει κατά την αρχική αναγνώριση στις εξής ημερολογιακές εγγραφές:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	
που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	13.600
Χρέωση εξόδων	200
	Μετρητά
	13.800

Αν η οικονομική οντότητα Α είχε κατατάξει τις μετοχές της οντότητας Β ως διαθέσιμες προς πώληση (δηλαδή στην κατηγορία για την οποία οι αλλαγές στην εύλογη αξία δεν αναγνωρίζονται ως κέρδος ή ζημία), το κόστος των συναλλαγών θα περιληφθεί στην αρχική επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου:

Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	13.800
Μετρητά	13.800

Παράδειγμα αρχικής επιμέτρησης 2

Τα ίδια ισχύουν για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Για παράδειγμα, αν η οντότητα Α εκδώσει ομόλογα για συνολικά έσοδα αξίας 22.300 ευρώ και αναλάβει το κόστος συναλλαγής των 400 ευρώ κατά την έκδοση των ομολόγων, θα προχωρήσει στις κάτωθι ημερολογιακές εγγραφές, υποθέτοντας ότι τα ομόλογα δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

Ομόλογα	21.900
Μετρητά	21.900

Παράδειγμα αποσβεσμένου κόστους

Έστω ότι υπάρχει χρεόγραφο αξίας 100.000, το οποίο θα εξοφληθεί από τον εκδότη στη λήξη του σε πέντε χρόνια με κουπόνι 6 % ετησίως που καταβάλλεται σε ετήσια βάση στο τέλος κάθε έτους μέχρι την λήξη (δηλαδή 6.000 ανά έτος). Η Οντότητα Α αγοράζει το χρέος στην πρωτογενή αγορά από την 1η Ιανουαρίου 20X1 έναντι 93.400 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του κόστους συναλλαγής 100 ευρώ), δηλαδή με έκπτωση 6.600 ευρώ. Η οικονομική οντότητα κατατάσσει την το χρέος ως διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και κάνει την εξής καταχώριση:

Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	93.400
Μετρητά	93.400

Με βάση τις ταμειακές ροές του χρέους (δηλαδή, μία αρχική εκροή 93.400, πέντε ετήσιες εισροές τόκων σε μετρητά ύψους 6,000 και μια κύρια εισροή μετρητών κατά την λήξη των 100.000), μπορεί να αποδειχθεί ότι το πραγματικό επιτόκιο (εσωτερικός βαθμός επιστροφής)

των επενδύσεων στον τομέα της αποπληρωμής του χρέους είναι περίπου 7,64%. Αυτό είναι το μόνο προεξοφλητικό επιτόκιο που θα δώσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που ισούται με την τιμή αγοράς.

Με βάση το πραγματικό επιτόκιο του 7,64% το αποσβεσμένο κόστος και τα έσοδα από τόκους για κάθε έτος κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου μπορούν να υπολογιστούν ως εξής:

Έτος	(Α) Αποσβεσμένο κόστος έναρξης περιόδου	(Β) Ταμειακές εισροές από τόκους (6%) και κύρια εισροή μετρητών	(C) Έσοδα από τόκους	(D) Απόσβεση του χρέους	(Ε) Αποσβεσμένο κόστος λήξης περιόδου
20X1	93,400	6,000	7,133	1,133	94,533
20X2	94,533	6,000	7,220	1,220	95,753
20X3	95,753	6,000	7,313	1,313	97,066
20X4	97,066	6,000	7,413	1,413	98,479
20X5	98,479	106,000	7,521	1,521	0.00

Στο τέλος του 20X1, η οντότητα Α κάνει την καταχώριση:

Μετρητά	6.000	
Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	1.133	
	Έσοδα από τόκους	7.133

Στο τέλος του 20X2, η οντότητα Α κάνει την καταχώριση:

Μετρητά	6.000	
Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	1.220	
	Έσοδα από τόκους	7.220

Στο τέλος του 20X3, η οντότητα Α κάνει την καταχώριση:

Μετρητά	6.000	
Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	1.313	
	Έσοδα από τόκους	7.313

Στο τέλος του 20X4, η οντότητα Α κάνει την καταχώριση:

Μετρητά	6.000	
Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	1.413	
	Έσοδα από τόκους	7.413

Στο τέλος του 20X5, η οντότητα Α κάνει την καταχώριση:

Μετρητά	106.000	
Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις	98.479	
	Έσοδα από τόκους	7.521

Παράδειγμα απομείωσης

Έστω οντότητα Α στις αρχές του 2006, προέρχεται από ένα πενταετές δάνειο 20.000 ευρώ που έχει δηλωμένο επιτόκιο 7% που πρέπει να λαμβάνεται κατά το τέλος κάθε έτους και ένα κύριο ποσό των 20.000 ευρώ που θα το λάβει στη λήξη. Το αρχικό πραγματικό επιτόκιο είναι επίσης 7%. Στις αρχές του 2010, η οικονομική οντότητα Α διαπιστώνει ότι υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης λόγω σημαντικών οικονομικών δυσχερειών του οφειλέτη και εκτιμά ότι απομένουν εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της τάξης των 10.000 ευρώ αντί για 21.400 ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση, η οικονομική οντότητα Α μετρά τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία στην αρχή του 2010, στην παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό

επιτόκιο. Η τοποθέτηση των πραγματικών ποσών δίνει 10.000 ευρώ απομείωση για ένα χρόνο με επιτόκιο 7%, ή $10.000 / 1.07$ και οποία οδηγεί σε παρούσα αξία των 9.345 ευρώ. Κατά συνέπεια, η ζημία απομείωσης που πρέπει να αναγνωριστεί στις αρχές του 2010 ισούται με 10.655 ευρώ (= 20.000 – 9.345). Αν οντότητα Α μειώνει το περιουσιακό στοιχείο απευθείας και όχι μέσω ενός λογαριασμού πρόβλεψης, θα κάνει αυτή την καταχώριση:

Ζημιές απομείωσης	10.655
Δάνεια και απαιτήσεις	10.655

Εν συνεχεία, στα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης θα πρέπει να αποτυπωθεί ένα περιουσιακό στοιχείο για το δάνειο των 9.345.

Το ΔΛΠ 39 απαιτεί την αποτύπωση των δεδουλευμένων τόκων σε απομειωμένα δάνεια και εισπρακτέα με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην περίπτωση αυτή η οντότητα Α θα αποτυπώσει τόκο της τάξης του 7% κατά την έναρξη, λογιστικής αξίας 9.345 ευρώ. Υποθέτοντας ότι οι προσδοκίες που υπήρχαν στην αρχή του έτους να αποδειχθούν ακριβείς, η οντότητα Α θα κάνει τις εξής καταχωρήσεις στο τέλος του έτους 2010:

Μετρητά	10.000
Έσοδα από τόκους	655
Δάνεια και απαιτήσεις	9.345

Παράδειγμα διαγραφής περιουσιακών στοιχείων 1

Έστω ότι η λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι 46.700 ευρώ και η οντότητα πωλεί έναντι μετρητών των 46.900 πληρώνοντας τις προϋποθέσεις για παύση αναγνώρισής του, τότε η οικονομική οντότητα θα πρέπει να προχωρήσει στις εξής καταχωρήσεις:

Μετρητά	46.900
Περιουσιακό στοιχείο	46.700
Κέρδος από την πώληση	200

Εφόσον το περιουσιακό στοιχείο που πωλείται είχε χαρακτηριστεί διαθέσιμο προς πώληση, οι εγγραφές θα πρέπει να διεξαχθούν διαφορετικά. Οι Μεταβολές στην εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν αναγνωρίζονται ως κέρδος ή ζημία, αλλά λογίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα μέχρι να υλοποιηθούν. Εάν για παράδειγμα μεταβολές σε εύλογη αξία 4.100 ευρώ έχουν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά συνολικά έσοδα, η εταιρεία θα κάνει αυτές τις καταχωρήσεις σε όρους διαγραφής, δεδομένου ότι η λογιστική αξία ήταν 46.700 ευρώ και η τιμή πώλησης 46.900 ευρώ:

Μετρητά	46.900
Κέρδη διαθέσιμα προς πώληση που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα	4.100
Περιουσιακό στοιχείο	46.700
Κέρδος από την πώληση	4.300

Παράδειγμα διαγραφής περιουσιακών στοιχείων 2

Έστω ότι μια οντότητα πωλεί ένα περιουσιακό στοιχείο σε σταθερή τιμή, αλλά ταυτόχρονα συνάπτει και ένα προθεσμιακό συμβόλαιο για να επαναγοράσει το μεταβιβάσθέν χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε ένα χρόνο στην ίδια τιμή συν τους τόκους. Σε αυτήν την περίπτωση, ακόμη και αν η οικονομική οντότητα έχει μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δεν υπήρξε καμία σημαντική αλλαγή στην έκθεση της οικονομικής οντότητας σε κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου. Λόγω της συμφωνίας επαναγοράς του περιουσιακού στοιχείου σε μια καθορισμένη τιμή και σε μελλοντική ημερομηνία, ανεξάρτητα από το ποια θα είναι η τιμή αγοράς του περιουσιακού

στοιχείου κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία, η οντότητα συνεχίζει να εκτίθεται σε τυχόν αυξήσεις ή μειώσεις στην αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά την περίοδο μεταξύ της πώλησης και της επαναγοράς. Επί της ουσίας, η συναλλαγή επαναγοράς είναι παρόμοια με δανεισμό ποσού ίσου με την σταθερή τιμή συν τους τόκους με το μεταβιβαζόμενο περιουσιακό στοιχείο να χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση, στον εκδοχέα .

Για παράδειγμα, αν η οικονομική οντότητα πωλήσει χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για 25.500 ευρώ σε μετρητά και ταυτόχρονα συνάψει συμφωνία με τον αγοραστή να επαναγοράσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε τρεις μήνες για 25.800 ευρώ, η πώληση δεν θα πληροί τις προϋποθέσεις για παύση αναγνώρισης. Το περιουσιακό στοιχείο θα εξακολουθήσει να αναγνωρίζεται και ο πωλητής θα αναγνωρίσει αντ' αυτού μια πράξη δανεισμού από τον αγοραστή, ως εξής :

Μετρητά	25.500
Δανεισμός	25.500

Κατά την περίοδο μεταξύ της πώλησης και επαναγοράς του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, για τη οικονομική οντότητα θα προκύψουν έξοδα από τόκους για το δανεισμό ίσα με τη διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης (25.500) και της τιμής επαναγοράς (25.800):

Έξοδα από τόκους	300
Δανεισμός	300

Κατά την ημερομηνία της επαναγοράς, η οικονομική οντότητα θα καταγράψει την επαναγορά ως εξής:

Δανεισμός	25.800
Μετρητά	25.800

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Τα ΔΛΠ και ΔΠΧΑ, τα οποία καθορίζουν τους κανόνες αναγνώρισης, επιμέτρησης, παρουσίασης και γνωστοποίησης των συναλλαγών και γεγονότων που είναι σημαντικά για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, προσφέρουν σημαντικά οφέλη για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της αγοράς και η εφαρμογή τους συμβάλλει καθοριστικά στην εναρμόνιση των διεθνών λογιστικών πρακτικών και στη σύγκλιση των αντίστοιχων κανονισμών, έτσι ώστε να δημιουργείται μία ολοκληρωμένη βάση εφαρμογής της λογιστικής επιστήμης και παρουσίασης της αντίστοιχης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η σημαντικότητα των ΔΛΠ είναι αδιαμφισβήτητη, καθώς αν και δεν είναι υπεράνω των εθνικών προτύπων μίας χώρας, υιοθετούνται σήμερα από ολοένα και περισσότερες χώρες, ρυθμιστικές αρχές και λογιστικά επαγγελματικά σώματα. Παράλληλα, πολλές χώρες αναπροσαρμόζουν τα δικά τους εθνικά πρότυπα για να συνάδουν με τα ΔΛΠ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση της Ελλάδας, όπου εκτός των εισηγμένων εταιριών που εφαρμόζουν υποχρεωτικά από το 2005 τα ΔΛΠ, ο νόμος 4308/2014 που εισάγει τα νέα ελληνικά λογιστικά πρότυπα βασίζεται εν πολλοίς στη φιλοσοφία των ΔΛΠ.

Τα ΔΛΠ αντιμετωπίζουν σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα της παραδοσιακής λογιστικής, η οποία βασίστηκε στην αρχή του ιστορικού κόστους, καθώς εξελίχθηκε βασισόμενη στις επιχειρήσεις με βιομηχανική δραστηριότητα. Η εξάπλωση και διεθνοποίηση των σύγχρονων κεφαλαιαγορών, η ραγδαία ανάπτυξη των χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών και η αυξημένη χρήση τους από τις επιχειρήσεις ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, μόχλευσης και επίτευξης επενδυτικών κερδών ανέδειξε τις ελλείψεις και ανεπάρκειες της παραδοσιακής λογιστικής, εστιάζοντας στην έννοια και τις λογιστικές πρακτικές της εύλογης αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, το ζήτημα του λογιστικού χειρισμού των χρηματοοικονομικών προϊόντων αποτέλεσε σημείο εστίασης των προσπαθειών εκσυγχρονισμού των λογιστικών προτύπων, όπως αναδεικνύεται και από τις κατευθύνσεις και προβλέψεις των αντίστοιχων ΔΛΠ.

Το ζήτημα αυτό επιχειρήθηκε να αναλυθεί και στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, στην οποία εξετάστηκαν τα ΔΛΠ 32 και 39. Συγκεκριμένα, το ΔΛΠ 32 αποτελεί τον οδηγό για την

παρουσίαση των χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις μίας επιχείρησης, παρέχοντας παράλληλα τις απαραίτητες κατευθύνσεις για τις σχετικές γνωστοποιήσεις, ενώ το ΔΛΠ 39 προσδιορίζει τις λογιστικές πολιτικές και μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων. Τα δύο αυτά ΔΛΠ αναδεικνύουν αθροιστικά τη σημασία και την επίδραση των χρηματοοικονομικών μέσων στην οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης, οικοδομώντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη λογιστική αντιμετώπισή τους και δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες για την αξιόπιστη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης των σύγχρονων οργανισμών.

Εν κατακλείδι, μπορεί να υποστηριχθεί πως τα ΔΛΠ 32 και 39 είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για την επίτευξη του μέγιστου βαθμού συνάφειας και συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων, την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται στους επενδυτές και την ακριβοδίκαιη και αξιόπιστη παρουσίαση της οικονομικής πραγματικότητας των σύγχρονων επιχειρήσεων, δεδομένης της αυξανόμενης πολυπλοκότητας των χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται στις αγορές κεφαλαίου. Παράλληλα, η εναρμόνιση των εθνικών λογιστικών προτύπων με τις προβλέψεις των ΔΛΠ περί λογιστικής αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών μέσων είναι επιβεβλημένη, έτσι ώστε οι ελληνικές επιχειρήσεις να έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται σε ένα ευρύτερο και καλά πληροφορημένο κοινό. Δεδομένου ότι η ανάλυση που επιχειρήθηκε στην παρούσα εργασία είναι θεωρητική, η μελλοντική έρευνα θα πρέπει να επικεντρωθεί στον αντίκτυπο της υιοθέτησης των ΔΛΠ 32 και 39 στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις που οριοθετούνται με το νόμο 4308/2014, καθώς και την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 από το ΔΠΧΑ 9 από 01/01/2018. Όσον αφορά στην μελλοντική έρευνα σε σχέση με την υιοθέτηση και την εφαρμογή των ΔΛΠ 32 και 39, θα πρέπει να εστιάσει στα οφέλη που προκύπτουν από αυτή αλλά και στη διαφοροποίηση που υφίσταται στο λογιστικό χειρισμό σε σχέση με τα Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Νεγκάκης Ι. Χ. (2015), Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Θεωρία και Εφαρμογές.

Νεγκάκης Ι. Χ. (2015), Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Ειδικά Θέματα.

Νεγκάκης Ι. Χ. (2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη.

Ρεβάνογλου, Α. & Γεωργόπουλος, Ι., (2006), Λογιστική Εταιριών: Ίδρυση, Λειτουργία, Συγχωνεύσεις, Λύση, Εκκαθάριση, *INTERBOOKS*

ΞΕΝΗ

Alexander, D. and Nobes, C. W. (2004) *Financial accounting: an international introduction. 2nd edition.* Prentice Hall, Harlow, 496.

Ashbaugh, H., & Pincus, M. (2001). Domestic Accounting Standards, International Accounting Standards, and the Predictability of Earnings. *Journal of Accounting Research*, 39, 417-434.

Bae, K.H., Tan, H., & Welker, M. (2008). International GAAP differences: The impact on foreign analysts. *The Accounting Review*, 83(3), 593-628.

Botosan, C. 1997. Disclosure level and the cost of equity capital. *The Accounting Review* 80: 21-53.

Daske, H., Hail, L., Leuz, C., & Verdi, R. (2008). Mandatory IFRS reporting around the world: Early evidence on the economic consequences. *Journal of Accounting Research*, 46(5), 1085-1142.

- Ding, Y., Hope, O., Jeanjean, T., & Stolowy, H. (2007). Differences between domestic accounting standards and IAS: measurement, determinants and implications. *Journal of Accounting and Public Policy*, 26, 1-38.
- Douglas W. D. & R.E. Verrecchia (1991) Disclosure, Liquidity, and the Cost of Capital, *The Journal of Finance*, Vol. 46, No. 4. 1325-1359.
- Gernon, H. & Meek G. K. (2001) *Accounting: An International Perspective (5th ed.)*. New York: Irwin/McGraw-Hill.
- Leuz, C., & Verrecchia, R. (2000). The economic consequences of increased disclosure. *Journal of Accounting Research*, 38, 91-124.
- Nobes, C.W. (1998), "Towards a general model of the reasons for international differences in financial reporting", *Abacus*, Vol. 34, No. 2, 162-187.